

עין משפט
גזירה

קמז:

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

מסורת הש"ס

י"ב א"ר מ"י פ"ב מה"ל שבת
הלכה ש' מקל לז"ן ס"ז:
י"ב ב"מ"י ש' הלכה ס' מתק
ש' ע"ש ו' י"ח פ"ח פ"ח
ש' ע"ש פ"ח טו טו:
י"ד ג' מ"י ש' הלכה ט'
ט"ו ע"ש ש' ע"ש
י"ח:
ט"ז ד' מ"י פ"ח הלכה
ק"פ הלכה טו:

תורה אור השלם

1 כל פעל ו' למעשה וגם
רשע ליום רשעו

לעני רש"י

אונגלייא [אונגלייש]
ספר עבריים

מוסף רש"י

מטילין כנבלה. מ"י
מופסע וימתק ק"ד על הלכה
דומה כנבלה וימתק 30

רבינו הגאון

בין ראשינו קוראין
בין בתינו ובנינו
אבל בכתובים אין קוראין
בין תור ויפיש ספני
מה אין קוראין בכתובים
מפני כבוד בית המדרש
ומפניו לה [ל]א רחמי
העוסק במקרא מדה אשירה
מדה ר"י וביה הלכות
ט"י ע"פ ספיקא במקרא
אמר ר' לא שנו אלא קוראין
בין אלא בזמן בית המדרש

פליגי בפ"טו ב"י פ"י אחר

שנפסע כל העור פליגי
דרבנן שרו לעטול שעדיין לרין לבשר
שלא יתלכלך וי' ישמעאל אחר אל
כשאינו מופסע אלא עד החזה שרי
לכ"ע לטלטל כדמוכח במקום ואע"ג
ד' ישמעאל לא שרי להפסיק אלא עד
החזה מ"מ פליגי כדמופסע כולו כגון
שענר דהפסיק אלא נמי בתמידים
ומופסע דמותל להפסיק:
הכא

אין קורין וכ"ש בשמרי הדיעות: **מתני'** מצילין תיק הספר עם הספר ותוק התפילין עם התפילין ואע"פ שיש בתוכן מעות וזלתיבן מצילין אותן למבוי שאינו מפולש בן בתירא אומר אף למפולש: **גמ'** ת"ר ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיטין את הפסח עד החזה דברי רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה וחכ"א מפשיטין את כולו בשלמא לרבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה דהא איתעביד ליה צורך גבוה אלא לרבנן מ"ט אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן דאמר קרא יכל פעל ה' למענהו והכא מאי למענהו איכא רב יוסף אמר שלא יסריה רבא אמר י' שלא יהו קדשי שמים מוטלין כנבלה מאי בינייהו איכא בינייהו דמנא אפתורא דדהבא אי נמי יומא דאסתנא ורבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה האי פעל ה' למענהו מאי עביד ליה שלא יעצא את האימורין קודם הפשטת העור מ"ט אמר רב הונא עביד דרב נתן משום נימין אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי אהדרו ליה חברייא לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק הספר עם הספר לא נפשיט את הפסח מעורו מי דמי התם מטלטול הבא מלאכה אמר רב אשי בתרתי פליגי פליגי במלטול ופליגי במלאכה והכי קאמרי ליה אם מצילין תיק הספר עם הספר לא נלטול עור אנב בשר

ושמואל דאמר בר' נחמיה, ולא פליג אדרב דשפיך מודה דלמתני' דמפרש טעמא מפני ציטול בית המדרש קורין שלל בזמן בית המדרש אלא כה לומר ד' נחמיה פליג עלה דמתני': **וב"ש** בשמרי הדיעות. פירש בקונטרס איגרות ותימה דנהגו העולם לקרות ככתב ואיגרות השלושים מתקום למקום ולטלטלן ודאי שרי דהא ראוין לגור ע"פ ללוותי וגרלה לר"י דלא קרי שטרי הדיעות אלא שטרי מונות ויזילא כהן אכל איגרות שרי דפעמים שיש בהן פקוח נפש ואפי' יודע שאין דקאמר נפש מתוך ר"ת דלא הוי שטרי הדיעות כיון שאין לרין למה שכתוב בה לפי שידוע מה שצאיגרות וחס אינו יודע שמה י' בו לורך גדול או פקוח נפש ושרי וכ"מ בירושלמי דקאמר דקאמר כעין קורין ככתבי הקדש מפני שטרי הדיעות שאס אתה אומר לו שהוא מותר אף הוא אומר מה בכך אס אתעסק בשטרותי משמע דווקא כעין מונות ושטרות קאמר וכן פ' רש"י לקמ"ז גבי גזירה שלא יקרא בשטרי הדיעות דבשטרי מקה וממכר קאמר וכן הגיה בפ' כתב ידו ומיהו אומן מלחמות הכתובין נלע"ו נראה לרבינו יהודה דלאקור לעיני כהן דלא גרע מזה דלמ"א כפ' שאלו [לקמן קמט]. כתב שמתה האורה והדיקנאות אקור לקרות כהן בשבת ואפי' בחול לא ידע ר"י מי המיר דהו"ל כדמוכח ל"ס:

דהוה שקיל שמא דלא מקבל שוחדא בעו לאחוכי ביה אעיילא ליה שרגא דדהבא ואוול לקמיה אמרה ליה בעינא דניפלגי לי בנכסי דבי נשי אמר להו פלוגו א"ל כתיב לן במקום גבי אבא ברתא לא תירות א"ל מן יומא דגליתון מארעכון איתגבילית אורייתא דמשה ואיתיהיבת ספרא אחרתי וכתבי ביה ברא וברתא כהרא ירתון למחר הדר עייל ליה איהו חמרא לובא אמר להו שפילית לספיה דספרא וכתב ביה אנא לא למיכתת מן אורייתא דמשה איתתי א' [ולא] לאוספי על אורייתא דמשה איתתי וכתבי ביה במקום ברא ברתא לא תירות אמרה ליה נהורך כשרגא א"ל רבן גמליאל איתא חמרא ובמשל לשרגא: ומפני מה אין קורין בו': אמר רב לא שנו אלא בזמן בית המדרש אבל שלא בזמן בהמ"ד קורין ושמואל אמר אפילו שלא בזמן בית המדרש אין קורין איני והא נהרדעא אתריה דשמואל הוה ובהנהרעא י' פסקין סידרא בכתובים במנחתא דשבתא אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב לא שנו אלא במקום בהמ"ד אבל שלא במקום בהמ"ד קורין ושמואל אמר בין במקום בהמ"ד בין שלא במקום בהמ"ד בזמן בהמ"ד אין קורין שלא בזמן בית המדרש קורין ואודא שמואל למעמיה דבנהרדעא פסקי סידרא דכתובים במנחתא דשבתא רב אשי אמר לעולם כדאמרן מעיקרא ושמואל רבבי נחמיה דתניא י' אע"פ שאמרו כתבי הקדש אין קורין בהן אבל שונין בהן ודורשין בהן נצרך לפסוק מביא ורואה בו א"ר נחמיה רבבי מדי אמרו כתבי הקדש אין קורין בהן כדי שיאמרו בכתבי הקדש

דהוה שקיל שמא דלא מקבל שוחדא. היה מוליד עולו שם אשתי מקבל שוחד מצעלי דינן הנאון לפיו והיה מוקלד בסמך: **א"ל** פילוספס לר"ג מיומא דגליטון כו': **שפילית**. כל סוף הדבר הוא תחתית שלו ושיך לומר שפילית לקסיה: **נכור נהורך כשרגא**. הנהר לורך כשרגא. רמזה שנתנה לו מנורה בשוחד: **אמר לו ר' אהא חמרא נעטשא**. דחמסו לארין ללומו אזי נלחמי בשוחד י' והכל כדי שיטעמו המתאספים שם נבלתו ומי הוא: **בזמן בית המדרש**. קודם אכילה היו דורשים: **שלא בזמן בית המדרש**. לאחר אכילה לא דרשו משום שטרות: **פסקי סידרא בכתובים**. י' והיו רגילים לקרא בבהמ"ד פרשה בכתובים: **במקום בהמ"ד**. שהחכם דורש דהיינו בבהמ"ד אבל נעלמא קורין: **בין קורין**. לפי שמצטלו מליך אלל הדורש אבל שלא בזמן בהמ"ד כגון לאחר אכילה קורין: **ושמואל**. דלמר לעיל אפילו לאחר אכילה אין קורין: **כר' נחמיה**. אמרה למילתיה דלית ליה טעמא דאין קורין משום צטול אלא כדי שיאמרו קל וחומר לשטרי הדיעות. ומיהו שמואל הנהיג במקומו כדברי חכמים דמתיית' דלמרי טעמא (דמתני') משום צטול דאמרי הלך לאחר אכילה דליכא דרשה קורין: **שונין כהן**. כגון מדרש ש"ס וקהלת: **שטרי הדיעות**. כגון של משונות או איגרות השלומות למלא חפץ: **גב' עד החזה**. מתחיל מרגליו האחרונים עד החזה שזיל להוליא אימוריס שהקטר עליו דוחין שנת ומו לא מפשיט מדי עד אורחא דלורך הדיות הוא: **למענהו** לכדורו: **שלא יסריה**. שהעור מתממו ומסריתו ואין זה כדורו להיות פרס אוכלי שולמא מגואל: **אפסורי דרסבא**. שאינו מוטל בזיון אבל לשמא יסריה חייש רב יוסף ורבא לל חייש עד אורחא: **יומא דאסתנא**. רוח פשוית שהיא צינורית לא תמה ולא לנה דלאמרינן צינורות כפרק הערל דף ע"ב. ואינו רוח המסרתת רוח מורחית בשעת החום כדלאמרינן צינורין דף ע"ב:

א) כפריס טעם חמ"ל חמ"ל
ב) ויהי הפסח י"י מוס
לעיל כו. דיה שלמלא ויהי
י"ב חומסות לנדא נמולה
כל דיה ויהי מפשיטין.
ג) וספיק פירי מ"י שרי
הלכה ג ע"ש. ד) לקמן קמ"ז
מנחה ס: [ומפשי דשפתי
פ"ד]. ה) ויחסי ס"ה:
ו) וזיל כל פסגו. ז) וי רש"י
ח) וי רש"י טו [לעיל כו].
י) ורש"י. י"א) ודף קמ"ט.

הגהות הב"ח

א) רש"י דיה מתינו פליגי
וס' דלא כד לעילוי הוא
הפ"ד יאמר ק' מ"י וס' וס'
קאמרי יאמר דיה לא נעלמא
וס' המזכיר בו ולא דמי
למלחין ובר' ג' כ' ק' ק' ק'
היא אף למחילוי וי"ל כמ"ס
פ' מ"ה טומאין דף מ"ט ב"ה:
טומאין כמלחין:

גליון הש"ס

ג' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד' ד'
פ"ל דף כ' ע"א מוס' דיה
ש"ס חמ"ל:

רבינו הגאון

מצילין תיק הספר עם
הספר. אמר רבנן דהאי
תיק קאי לתורה. וטורח
מקום שהוא עם הספר
וכן תיק תפילין. י"ד
שחל להיות בשבת. י'
ישמעאל בנו של ר' יוחנן
כן בירקא אומר מפשיטין
את הפסח עד החזה.
סבר כיון דאיתעביד ליה
צורך גבוה טיילי לתורה
התלכים לא יפשיטו יתו
מה. ורבנן כבין מפיטין
כולי. ורשעאל לו פעל
ה' למענהו. מאי למענהו
לעשות כבוד לקדשים
פי' יומא דאסתנא. דים
שנפשיט רוח עשין. שאין
הבשר מסריה כו. ויבא אמר
שלא יהו קדשים מוטלין
בערוותיהן כנבלה. אמר רב
אם הוא מוטל בשבתין
של זמב שהוא דרך כבוד.
לא יפשיט יתר למטה מן
החזה וכו'. וינסינן כפסחים
בפרק הוריות [אשתין] שדיו
מפשיטין. דהוין י' שחל
להיות בשבת מניה ידו
על כתף חבריו כו'.
ואמרינן דהוא חמ"ל
אחר נטול פסחו בעירו
ומפשיטו לאחוריו. אמר רב
עליש שתייה. פי' שהעורבים
מפשיטין כליהן לאחוריהן.
וה' ישמעאל בנו של ר'
יוחנן בן ברוקה מוקינן
למענהו שלא יאמר האמרינן
קודם הפשטת העור כו'
שלא ירבך שיער העור
בכתובים אמרו ליה רבנן
[אין] מצילין תיק
הספר עם הספר לא נפשוט
עורו עם החזה. [את הפסח
מעורין. אמר לתן מי דמי
העלת תיק טילטול בעלמא.
הפשטת עור מלאכה דקא
בעיא ליה לעור. אמר רב
אשי בתון חן עליו. עבי
במלאכה ומלטול. והכי
קאמרי ליה. תיב הפשטה
שהיא מלאכה. טילטול סאי.
דאינון סברי מטלטלין העור
ע"ג בשר מקום שחיטה בו
חד לדוכותיה ודואו אמר.
ואהורו ליה אם מטלטלין
להליל תיק של ספר אמר לא
נטלטל עור אנב בשר.

אין קורין וכ"ש בשמרי הדיעות: **מתני'** מצילין תיק הספר עם הספר ותוק התפילין עם התפילין ואע"פ שיש בתוכן מעות וזלתיבן מצילין אותן למבוי שאינו מפולש בן בתירא אומר אף למפולש: **גמ'** ת"ר ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיטין את הפסח עד החזה דברי רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה וחכ"א מפשיטין את כולו בשלמא לרבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה דהא איתעביד ליה צורך גבוה אלא לרבנן מ"ט אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן דאמר קרא יכל פעל ה' למענהו והכא מאי למענהו איכא רב יוסף אמר שלא יסריה רבא אמר י' שלא יהו קדשי שמים מוטלין כנבלה מאי בינייהו איכא בינייהו דמנא אפתורא דדהבא אי נמי יומא דאסתנא ורבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה האי פעל ה' למענהו מאי עביד ליה שלא יעצא את האימורין קודם הפשטת העור מ"ט אמר רב הונא עביד דרב נתן משום נימין אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי אהדרו ליה חברייא לרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק הספר עם הספר לא נפשיט את הפסח מעורו מי דמי התם מטלטול הבא מלאכה אמר רב אשי בתרתי פליגי פליגי במלטול ופליגי במלאכה והכי קאמרי ליה אם מצילין תיק הספר עם הספר לא נלטול עור אנב בשר

מעות שהן לורך הדיות: **לא נפשיט אס הפסח**. בתמיה. משום לורך גבוה לא שרי לורך הדיות כהדיה: **הסס**. תיק ומעות דקמיית' רליה מיניה טלטול בעלמא הוא: **הכא**. גבי פלוגתייהו דפסק דליירי בה שהחל מלאכה גמורה דהפשטה מאזנות מלאכות היא [לעיל ע"ג]. **בכרסי פליגי**. גבי פסק פליגי בעלמא דלכך רבי ישמעאל לטלטל י' [הפסח] אחר שהולא אימוריו אפי' מתמה ללל משום עור דלאו בר טלטול הוא י' ולא דמי לשלחין דלמחן כדמה טומאין [לעיל מט]. שמלטלין אותן דהתם עור כדמה גסה דחוי למיטעמיה ולמיחגא עליה: **והכי קאמרי ליה**. תשובה לעיני טלטול: **לא נעלמא עור אנב בשר**. דהוי נמי כבוד שמים כדבר דומיא דספר ומותר לטלטלו מחמתה ללל ואגב בשר יעלמא עור הממוכר בו: